

ffp
november
1985

OM
SIKKERHET

OM KK-REDAKSJONEN

- TO SVAR TIL M [REDAKERT]

1

Kanskje jeg ikke har grepet poenget ditt helt. Men du skrev jo en artikkel med utgangspunkt i behovet for et arbeideropprør i partiet. "Det (passer) intellektuelle, ikke arbeidsfolk", skriver du. Og så nevner du ett eksempel: Omorganiseringa av partiavdelinga på KK.

Jeg prøvde å vise at dette eksempelet ikke var velvalgt, og at det var riktig å omorganisere avdelinga slik at der også ble plass til arbeidsfolk. Og der er vi altså enige.

Men poenget ditt er altså at Bjørn W [REDAKERT] ble utsatt for manipulasjon av daværende avdelingsleder. det må bety at han bevisst har forsøkt å hindre at avdelinga til Bjørn ba DS om å få Bjørn overført.

Utelukker du den muligheten at Bjørn kan ha misforstått, at avdelingslederen har uttrykt seg uklart e.l.? Uansett, for å finne ut av dette og oppklare om det er gjort feil overfor BW eller få oppklart misforståelser må noen fra DS snakke med BW sjøl og avdelingslederen.

Du sier også: "Men var ikke hensikten like mye å få komponert et

mindre brynsomt lag? Parallelt med eksklusjoner og advarsler?"

Jeg syns jeg har gjort rede for bakgrunnen for omorganiseringa av avdelinga. Det var først og fremst partimedlemmer som jobber i KK, men som ikke fikk være med i avdeling der fordi de ikke var ansatt i redaksjonen, som stilte krav om en avgjørelse om omorganisering. Hvis noen komponerte det nye laget, så var det meg, som behandlet saken for DS. Og min hensikt var å få et lag bestående av folk fra alle deler av bedriften Klassekampen. Det var ikke slik at folka som var mest i opposisjon eller mest sentrale i opposisjonen mot SK ble overført, mens de mest "SK-lojale ble". Det ble tatt hensyn til hvilken stilling folka hadde i avisa, og det ble tatt hensyn til hvilke muligheter folk hadde til å fungere i andre avdelinger. En kamerat anket overføringen, men meldte seg ut av partiet før anken var behandlet.

Håper på at dette svaret holder. Du er vel enig i at det ikke er riktig å gå nærmere inn på en konkret redegjørelse for omorganiseringa?

DS-kontakten
for avdelinga

2

Mr. . . . påstår at jeg fører arbeids- og partikamerater bak lyset. Det er sjølsagt tøv. Derssuten er det ganske grove beskyldninger som jeg syns han burde hatt en smule bedre belegg for før han satte dem på trykk.

Jeg husker sjølsagt ikke nøyaktig hvordan jeg ordla meg da Bjørn W. . . . ba om å bli overført til KK-journalist avdelinga i januar. Det kan godt være jeg brukte ordet "nedlegge". men jeg gjorde sjølsagt aldri noe forsøk på å skjule at det fortsatt skulle være partiorganisering på KK - i en annen form. Den reine journalistavdeling var uansett en saga blott.

Jeg mener fortsatt det ville være meningsløst å overføre folk fra en fungerende boligavdeling til en ikke-fungerende KK-avdeling som sto rett før en større omorganisering. Om BW skulle være med i den nye avdelinga, kunne han overføres seinere.

Mitt syn var hele tida at alle diskusjonene om situasjonen i avisa skulle drøftes i KK-fraksjonen, der alle partimedlemmene uansett avdelingstilknytning var med. Også BW. Avdelinga hadde bare ett eneste møte før den ble omorganisert. Og det var mot min vilje, det ble innkalt etter krav fra en del av medlemmene.

Ola,
tidl. lagsleder, KK

INNHOOLD:

- s. 2 to svar til m. . . .
- s. 4-8 materiale om sikkerheten (med ny sikkerhetsinstruks.)

Fra DSAU

Vedlegg 1.**Alminnelig instruks for politiets overvåkingstjeneste
(Overvåkingsinstruksen)**

Fastsatt ved kgl. resolusjon av 25. november 1977 i medhold av lov av 13. mars 1936 om politiet §§ 3 og 8.

Kap. I. Overvåkingstjenestens oppgaver**§ 1**

Politiet overvåker rikets indre sikkerhet. Denne virksomhet legges til en egen organisert overvåkingstjeneste innen politiet og ledes av en åremålsansatt overvåkingssjef gjennom et sentralt politiorgan: Overvåkings-sentralen. I landsdelene forestår landsdels-sentralene overvåkingstjenesten under Overvåkingsentralen.

Nærmere bestemmelser om overvåkings-tjenestens organisasjon og om den interne kompetansefordeling fastsettes særskilt.

§ 2

Overvåkingstjenesten har til oppgave å forebygge og motvirke alle forbrytelser i den utstrekning disse kan medføre fare for rikets sikkerhet, spesielt forbrytelser mot statens selvstendighet og sikkerhet (straffelovens kap. 8), mot statsforfatningen og statsoverhodet (straffelovens kap. 9), mot den offentlige myndighet (straffelovens kap. 12), mot den alminnelige orden og fred (straffelovens kap. 13), allmennfarlige forbrytelser (straffelovens kap. 14) og straffbare handlinger etter lov av 29. april 1899 om enerett for staten til befordring av meddelelser ved hjelp av telegraflinjer o.l. anlegg, jfr. tilleggslav av 24. juli 1914, etter lov av 18. august 1914 om forsvarshemmeligheter og lov av 14. desember 1956 om forsynings- og beredskapstiltak, samt annen virksomhet som går ut på etterretningsvirksomhet, infiltrasjon, sabotasje og attentater m.v. som kan medføre fare for rikets sikkerhet.

§ 3

Overvåkingsentralen skal:

- a) til enhver tid holde Justisdepartementet underrettet om alle forhold av betydning for rikets indre sikkerhet
- b) innenfor rammen av lov og overordnet instruks lede og samordne overvåkingstjenesten i hele landet ved bl.a. å gi generelle og spesielle direktiver for utførelsen av tjenesten og prioriteringen av oppgavene, å gi informasjon, veiledning og hjelp til den regionale og lokale overvåkingstje-

neste og å medvirke ved etterforskningen av straffbare handlinger som nevnt i § 2

- c) samarbeide med den militære sikkerhets- og etterretningstjeneste og gi militære myndigheter opplysninger om forhold av betydning for den militære sikkerhet og beredskap

- d) gi bistand og råd ved gjennomføring av sikkerhetstiltak i statsadministrasjonen, jernbane, post-, telegraf- og kommunikasjonsvesenet for øvrig, handelsflåten, luftfarten, elektrisitetsvesenet og offentlige og private industrier av betydning for rikets sikkerhet og beredskap, og treffe særlige tiltak for å kartlegge og hindre handlinger på disse områder som nevnt i § 2

- e) gi personkontrollopplysninger ved sikkerhetsundersøkelser

- f) virke som sentral rådgiver og varslingsinstans og yte etterforskningsbistand i forbindelse med sabotasje- og terrorhandlinger

- g) opprette og holde kontakt med andre lands politimyndigheter, overvåkings- og sikkerhetstjeneste

- h) opprette, vedlikeholde og sanere landsomfattende arkiver og registrere som nevnt i § 5, jfr. § 4 annet ledd

- i) forestå utdannelsen av overvåkingstjenestens personell.

Kap. II. Innhenting og oppbevaring av opplysninger**§ 4**

Overvåkingstjenesten skal innhente opplysninger om personer, grupper og organisasjoner som kan mistenkes for å forberede eller foreta handlinger som nevnt i § 2. I samarbeid med den sentrale fremmedkontrollmyndighet og fremmedkontrolltjenesten for øvrig skal det legges vekt på kontrollen med tilreisende og fastboende utlendinger.

Opplysninger som er innhentet i medhold av første ledd, eller i forbindelse med personkontrolltjenesten og som er relevante i henhold til gjeldende bestemmelser for denne tjenesten, kan registreres og oppbevares dersom det antas at opplysningene kan få betydning senere.

1980-81

St. meld. nr. 18

37

Om visse spørsmål innenfor overvåkings- og sikkerhetstjenesten.

Medlemskap i lovlig politisk organisasjon eller lovlig politisk virksomhet kan ikke i seg selv danne grunnlag for innhenting og registrering av opplysninger.

enhver tid gjeldende bestemmelser om sikkerhetsundersøkelse av personell eller følger av de oppgaver overvåkingstjenesten har i henhold til denne instruks.

§ 5

De opplysninger som innhentes av overvåkingstjenesten skal systematisk ordnes i eget arkiv som skal være betryggende sikret og utilgjengelig for andre enn overvåkingstjenestens egne embets- og tjenestemenn og dem som Kongen har satt til å utføre kontroll og tilsyn med overvåkingstjenesten.

Arkivet må stadig kritisk gjennomgåes med sikte på sanering og makulering av uaktuelle overvåkingssaker.

I tilfelle av krigshandlinger og lignende forhold som medfører at arkiv og registre ikke lenger kan evakueres, skal alt overvåkingsmateriale straks tilintetgjøres.

Kap. III. Bruk av opplysninger, taushetsplikt

§ 6

For å forebygge eller oppklare straffbare handlinger kan overvåkingssjefen eller politimester uavhengig av taushetsplikten, jfr. § 8, gi opplysninger til politimenn som ikke er i overvåkingstjenesten.

Til annen offentlig myndighet og til private kan overvåkingstjenesten gi opplysninger som er nødvendige for å avverge en aktuell fare for rikets sikkerhet eller noens liv, helse, frihet eller eiendom. Opplysningene må begrenses til det som er nødvendig for å avverge faren.

I slike tilfelle som nevnt i annet ledd bør spørsmålet om å gi varsel eller opplysning forelegges Overvåkingssentralen på forhånd hvis det er tid til det.

Ved meddelelse av opplysninger som nevnt i annet ledd må vedkommende gjøres oppmerksom på taushetsplikten og betydningen av at opplysningen behandles med diskresjon.

Det må alltid settes opp rapport eller notat om de uttalelser og opplysninger som overvåkingstjenesten har gitt.

Utover det som er nevnt i første og annet ledd, skal personopplysninger ikke gis verken til offentlig myndighet eller private uten at det foreligger hjemmel for det i de til

§ 7

Vitner og andre kilder må ikke gis opplysninger av overvåkingsmessig eller sikkerhetsmessig karakter uten i de tilfelle og i den utstrekning dette er helt nødvendig for å få opplysninger eller bistand. Hvis opplysninger eller bistand kan fås uten å gi overvåkingsmessige opplysninger, skal opplysninger i det hele tatt ikke gis.

Vitners og andre kilders anonymitet må sikres i den utstrekning det er mulig. Enhver tjenestemann som mottar opplysninger, må likevel føre oppgave over kildene og merke rapporter og notater slik at kildens identitet om nødvendig kan bringes på det rene. Slike oppgaver må oppbevares på særlig betryggende måte og slik at de hurtig kan tilintetgjøres.

§ 8

Enhver som er knyttet til overvåkingstjenesten, skal nøye instrueres om sin plikt til å iakttas streng taushet om hva han erfarer i tjenesten. Han skal gi skriftlig taushetsløfte etter fastsatt formular med erklæring om at han er gjort kjent med taushetsplikten og ansvaret (straffelovens § 121 og politiinstruksens § 34), og at taushetsplikten også gjelder overfor andre politimenn som ikke er i overvåkingstjenesten. Han skal for øvrig ta de nødvendige forholdsregler for å hindre at uvedkommende får kjennskap til til overvåkingstjenestens saker, arbeidsmetoder m.v.

Sikkerhetsgraderte dokumenter må aldri vedlegges alminnelige saker av noen art.

Om behandling av beskyttede dokumenter gjelder særskilt instruks (Sikkerhetsinstruksen) og de særbestemmelser som Overvåkingssentralen til enhver tid måtte fastsette.

Kap. IV. Ikrafttreden

§ 9

Denne instruks trer i kraft 1. desember 1977. Fra samme dag oppheves Justisdepartementets instruks for politiets overvåkingstjeneste av 30. desember 1959.

SIKKERHETSINSTRUKS

1. DEKKNAVN. Alle medlemmene i avdelinga skal ha dekknavn. Det skal være vanlige navn som skiftes ut ca. en gang i året.
2. TELEFON. Møteinnkalling og diskusjoner om organisasjonsspørsmål skal ikke skje pr. telefon. Telefonkontakt hjemmefra mellom ikke offentlige medlemmer og mellom offentlige og ikke offentlige medlemmer skal ikke forekomme dersom de ikke er omgangsvenner.
3. POST. Møteinnkallinger og andre ikke offentlige organisasjonssaker skal ikke skje pr. post.
4. SLARVING. Det er forbudt å snakke om egne og andres oppgaver og interne forhold som ikke skal være kjent.
5. ANSVARLIG. I de avdelingene som ikke har egen sikkerhetsansvarlig, er avdelingsformannen ansvarlig for at denne instruksen blir fulgt.

Kommentarer:

Til 1. Hvordan dekknavn skal brukes avgjøres av avdelinga, men det må sikres at navnene blir innarbeidet så alle kjenner dem. Dekknavn er uten tvil hensiktsmessig på innkallinger, ved telefonbeskjeder og når avtaler må gjøres mens andre folk er til stede.

Til 2. Kontroll med hvem en telefonabbonnent ringer til, er den enkleste måten å kontrollere omgangskrets og kontakter på. Det har også blitt enkelt å kontrollere hvem som ringer til en abonnent.

Vi må anta at dette er mye brukt, særlig mot kjente personer og kontorer. Avlytting av telefoner krever større ressurser, men erfaringer fra Lysestølsaken og en rekke episoder i midten av 70-åra, viser at også denne metoden blir brukt.

Til 3. Tidligere var det flere eksempler på at post ble åpnet. Når vi idag ikke har synlige beviser, kan det skyldes at det foregår mer profesjonelt.

Til 4. Idag er Oslopartiets sikkerhet sterkt svekket på grunn av slarv. Altfor mange vet noe om partiets organisering, hvem som sitter hvor og hva de driver med.

Noen underholder på byens restauranter med siste nytt fra partiets internliv i beste Se og Hør-stil. Dette må det bli slutt på. Slik slarving skal kritiseres, eventuelt rapporteres.

TIL AVDELINGSSTYRET,
OM SIKKERHETSINSTRUKSEN.

- Alle avdelinger skal behandle sikkerhetsinstruksen som eget punkt på avd.møte.

Hvor omfattende punktet skal være avgjøres av avd.styret.

- Grunnen til at vi setter igang denne diskusjonen nå er at situasjonen er kritisk når det gjelder vårt vern mot etterretning, enten det gjelder offentlig etterretning, KGB eller brune grupper.

- Det at vår organisasjon og disponering av kadre blir kjent, gjør at vi lett kan bli satt ut av spill i en kritisk situasjon.

- Artikkelen "Hvorfor ny sikkerhetsinstruks nå" er forberedelsesmaterieell til avdelingsbehandlingen av ny sikkerhetsinstruks.

- Instruksen er en minimumsinstruks og skal følges av alle. Den er et direktiv. Hovedhensikten er å redusere slarvinga om partiet og skape mer omtenkksomhet med bruk av telefon og post.

- Vi ber de avd. som er i stand til det å vedta tiltak som er mer om-

fattende enn instruksen.

F.eks. om:

møtesteder og tidspunkter.

koding.

behandling av internpapirer og arkiv.

bruk av bil og parkering.

- Vi er interessert i rapporter om synspunkter og praksis i forhold til instruksen.

Avdelinger som er uenige i instruksen eller deler av den skal innrapportere dette.

- Det viktigste er å diskutere selve instruksen, men for de som ønsker en mer omfattende behandling, legger vi med forslag til spørsmål.

- Vedlagt er også en litteraturliste over norske bøker om hemmelige tjenester og kopi av instruks for overvåkingstjenesten.

- Har dere konkrete erfaringer med hvem som overvåker oss og hvilke metoder de bruker, skal en rapport om dette sendes inn så raskt som mulig.

FORSLAG TIL SPØRSMÅL.

A) Vi mener strategiske vurderinger må legges til grunn for dagens sikkerhetspolitikk. Den vil derfor ofte være en ulempe i det daglige arbeidet. Men uten en grundig sikkerhetspolitikk vil partiet være verdiløst når det virkelig trengs. Er dere enige i dette?

B) Klipping i offisielle papirer mm. og telefonkontroller og avlytting er den enkleste måten å kartlegge patiet på idag. Enige? Hvor omfattende etterretning tror dere foregår av oss idag?

C) Mange regner med at de allerede er registrert av overvåkingstjenesten. De tar derfor ikke sikkerheten så alvorlig. Det fører til at en overvåking av disse lett fører til opprulling av organisasjonen. Hva er viktigst: Skjule organisasjonen eller unngå at enkeltpersoner blir registrert? Hvilken sammenheng er det har?

Ikke glem å diskutere instruksene grundig og evt. andre tiltak dere kan ta.

LITTERATURLISTE
OM OVERVÅKING.

John Andersson/Erling Borgen
Storebror ser deg. 1973

P.O.Heradstveit
Hemmelige tjenester Ascheh. 1973

Halvor Elvik
Politi. Presse. Overvåking.
Hvitbok om listesaka PAX 1977

Jan Otto Hauge
Spionen som ble vekkt. 1978
Listesaka.

Magnus Hole Jacobsen
Politisk overvåking 1979
Personalovervåking i NSB og Hydro.

Ole Jacob Bae/Torstein Eckhoff
Overvåking i Norge PAX 1979

C. Christensen
Det hemmelige Norge. Athen. 1983

Alf.R.Jacobsen
Muldvarpene PAX 1985

St.m. nr. 89 1969/70 Om arbeidet i
Melbyutvalget om den forbyggende
sikkerhetstjenesten.

*

St.m. nr. 24 1974/75

St.m. nr. 102 1975/76

St.m. nr. 18 1980/81 om visse
spørsmål innenfor overvåking og
sikkerhetstjenesten.